

God en de Euregio

Godsdienst en kerken - Religion et églises - Religion und Kirchen

Geloof je in God? Dat is iets dat ieder mens voor zichzelf beslist. In ieder geval is er in vergelijking met vroeger veel veranderd op het gebied van geloof, godsdienst en religie. Er gaan bijvoorbeeld steeds minder mensen naar de kerk. Dat geldt voor de meeste landen in Europa en de Euregio is daarin geen uitzondering. Maar ook qua godsdiensten zijn er enkele verschillen te herkennen.

Afb. 1 - Turkse moskee in Genk. De typische toren heet "minaret".

In het algemeen kan je zeggen dat de Euregio Maas-Rijn een **katholiek gebied** is en was. De mensen gingen vroeger dus (of ze nu in Luik, Maastricht, Eupen, Hasselt of Aken woonden) op zondag naar de katholieke kerk, want een ander geloof was óf verboden, óf werd alleen stilzwijgend toegestaan en door maar weinig mensen aangehangen. Al sinds de middeleeuwen waren er enkele **joden** en ongeveer 500 jaar geleden ook een aantal **protestanten**, maar zij waren altijd een duidelijke minderheid.

Ongeveer 50 jaar geleden is een andere geloofsgroep doorgedronnen: de aanhangers van de islam, de **moslims**. Zij kwamen uit verscheidene landen naar onze regio: in Duitsland bijvoorbeeld

Afb. 2 - Orthodoxe kerken hebben vaak dit soort koepels.

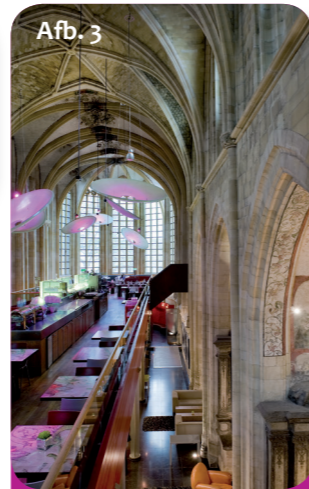
vijf moskeeën en bovendien drie **orthodoxe kerken** voor Griekse en Oekraïense christenen (afb. 1/2). In Sint-Truiden en Borgloon zijn er zelfs 2 Indische Sikh-tempels, ook Gurdwara's genoemd.

1 Veel kerken zijn genoemd naar een heilige. Zoek op wie de naamgever was van de kerk bij jullie in de buurt en waarom hij heilig werd verklaard!

Voor de christelijke kerken is het wegblijven van de gelovigen een groot probleem. Ten eerste worden de vele mooie kerkgebouwen nog maar weinig gebruikt en hierdoor hebben de kerken ook een geldtekort. Maar de kerken zomaar afbreken, wil men niet, want ze zijn vaak zeer oud en waardevol en het gaat natuurlijk wel om godshuizen. Wat kunnen we doen?

De zinvolste oplossing is **herbestemming**. Dat betekent dat het gebouw voor iets anders dan kerkdiensten wordt gebruikt. Maar dan moet men ervoor zorgen dat de waardigheid van het godshuis behouden blijft. In de drie landen wordt hier heel verschillend mee omgegaan. Het verst gaan hierin de Nederlanders: in Maastricht werd jaren geleden een oude kerk omgebouwd tot disco. Andere bekende voorbeelden zijn een modern hotel en een enorme boekhandel (afb. 3, 5) die gevestigd zijn in kerkgebouwen die niet meer gebruikt werden. Er is zelfs een sportschool in een voormalige kerk.

Afb. 3 In de Kruisherenkerk in Maastricht bevindt zich nu een luxehotel.

vooral uit Turkije, in België en Nederland ook velen uit Noord-Afrika. De laatste jaren zijn ook veel mensen uit Bosnië en Kosovo hierheen gekomen. In de Euregio werden en worden daarom **moskeeën** gebouwd, waar de moslims tot Allah bidden. In Genk alleen al zijn er bijvoorbeeld

Afb. 4 - Van buiten hoekig, van binnen als een enorm schip: de Mijncathedraal in Genk-Zwartberg.

Uitleg, films en een onlinespel om de verschillende wereldreligies te leren kennen:

- planet-schule.de/wissenspool/weltreligionen/inhalt.html;
- wereldgodsdiensten.samsam.net
- arte.tv/de/Die-weltreligionen/1172966.html

In Luik en Aken lag de herbestemming van kerken lange tijd iets gevoeliger. Maar ook hier worden de godshuizen veelvuldig gebruikt als museum of tentoonstellingsruimte. In de praktijk blijkt het tegenwoordig niet meer zo'n groot probleem als vroeger: wanneer stadsgidsen vertellen dat Napoleon de kerken als paardenstallen gebruikte toen hij de Euregio ca. 200 jaar geleden veroverde, kunnen de meeste mensen daar wel om lachen. Een kerk in Aken wordt al veel jaren als gymzaal voor een school gebruikt en bijna niemand stoort zich daaraan. Is het ook niet veel beter om die mooie oude gebouwen op één of andere manier met leven te vullen in plaats van ze te laten vervallen?

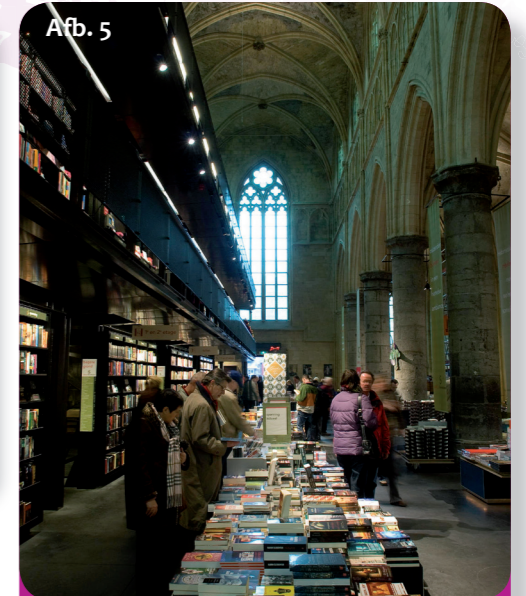
2 Wat als jouw kerk zou moeten sluiten? Plan hoe het gebouw op een zinvolle en waardige manier gebruikt kan worden!

3 De Dom in Aken en veel andere kerken zijn "werelderfgoed". Zoek op wat dat is en wat er nog meer onder valt!

Afb. 7 In de tijd van de "Barok" werden gebouwen voorzien van veel pracht en praal.

Afb. 5 In de oude Dominicanenkerk vind je nu de grootste boekhandel van Maastricht.

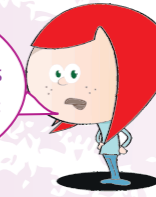

Afb. 6 Wereldberoemd: de Dom van Aken.

- Kerk, maar dan anders: boekhandel *Selexyz* in de voormalige Dominicanenkerk in Maastricht.
- Het onbekende: rondleiding in de dichtstbijzijnde moskee of orthodoxe kerk.
- De mooiste godshuizen van de Euregio, vaak met grote kerkschatten: Sint-Servaasbasiliek en Onze-Lieve-Vrouwe-Basiliek in Maastricht, de Dom in Aken (afb. 6) en de Sint-Pauluskathedraal in Luik.

De namen van kerken beginnen vaak met "Sint ...", dat betekent "heilig" en is in het Frans en Duits bijna hetzelfde: FR (*saint*) en DE (*Sankt*).

UNSER KULTURELLES ERBE
NOTRE HERITAGE CULTUREL
ONS CULTUREEL ERFGOED